

„КОНКУРС ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ НА МЛАДИ УЧЕНИ И
ПОСТДОКТОРАНТИ – 2017 г.“

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на научни изследвания на млади учени и постдокторанти – 2017 г.
Основна научна област/тематично направление, в което проектът кандидатства:
Технически науки
Допълнителни научни области/тематични направления при интердисциплинарни проекти:
Химически науки
Заглавие на проекта:
Възстановяване на фосфор от отпадъчни води от животновъдството
Базова организация:
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Бургас
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
гл. ас. д-р Гергана Пеева
Сума за изпълнение на проекта:
20000

Резюме на проекта:

Фосфорът (P) е един от най-критичните елементи в изграждането на био-блокове и играе съществена роля в клетъчния метаболизъм на всички живи организми. Тъй като няма елемент, който да замести P в биохимичните процеси, човек зависи в изключителна степен от наличието на P в храната която приема.

Отпадъчните води са един от най-големите замърсители на околната среда. Най-важните източници на замърсяване, като градските отпадъчни води и тези от селското стопанство, са предмет на специфични директиви на Европейския съюз. В законодателството на много страни присъстват норми и стандарти по отношение изпускането на отпадъчни потоци.

Докато техниките за отстраняване на фосфор от централизираните ПСОВ са се развили през последните десетилетия, то интересът към рекупрация на фосфор в усвояема форма е от сравнително скоро. Има различни методи за възстановяване на фосфор от пречиствателни станции за отпадъчни води. Техниките се различават в зависимост от произхода на замърсителя (отпадъчна вода, утайка, фугат, пепел от изгаряне на утайки), и методите които се прилагат са утаяване, мокра химическа екстракция, термично третиране. Една от най-обещаващите технологии е утаяването на фосфор като магнезиево-амониев фосфат (струвит). Промислени инсталации за производство на струвит от фугати действат в САЩ, Канада и Белгия, както и в Китай. Въпреки значителния прогрес в технологиите за възстановяване на струвит, все още съществуват пропуски в оптимизацията на получаване на струвит.

Отпадъчните води от животновъдството са замърсени основно с органични вещества в суспендирано и разтворено състояние, както и с високи нива на амониеви и фосфатни съединения. Третирането им е много актуална тема, като се имат предвид очакванията за съживяване на фермерството и строгите изисквания към качеството на водите преди заустване.

Целта на настоящия проект е изследване възможностите за оползотворяване на фосфора, съдържащ се в отпадъчните утайки от животновъдство и утаяването му под формата на малко разтворимо фосфатно съединение (струвит).

Използването на евтини и алтернативни източници на азот и фосфор, като отпадъчни води, и на магнезиеви йони, като морска луга, има екологична насоченост, защото се намаляват нивата на амониеви и фосфатни йони в отпадъчни потоци, както и икономическа страна – получава се полезен продукт, който може да бъде приложен като алтернатива на фосфорните торове.

Обща сума за изпълнение на проекта: 20000 лв.

Членове на научния колектив

<i>Организации/участници¹</i>	<i>Бележка²</i>
Базова организация:	
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“	
Ръководител на научния колектив	
Гл. ас. д-р Гергана Пеева	ПД
Участници:	
д-р Ралица Колева	ПД
инж. маг. Яна Мерсинкова	ДО
инж. маг. Йовелина Димитрова	ДО
д-р Фила Йовкова	ПД